

Tjänstebeskrivning för Recept-tjänsten

Recept-tjänsten är en tjänst som upprätthålls av och utgör en del av Folkpensionsanstaltens (nedan FPA) Kanta-tjänster

Recept-tjänsten omfattar

- underhåll av Receptcentret för lagring och expediering av recept
- underhåll av Läkemedelsdatabasen för recept- och expedieringsprogram hos Kunderna, som definieras i de allmänna leveransvillkoren för Kanta-tjänsterna
- tjänsten Gränsöverskridande recept, som ger möjlighet att expediera europeiska elektroniska recept på finska apotek och expediera elektroniska recept som förskrivits i Finland på europeiska apotek
- i viljeyttringstjänsten lagrade uppgifter om Kanta-information samt förbud mot utlämnande av recept.

FPA är gemensamt personuppgiftsansvarig för Receptcentret och svarar i den egenskapen för de lagstadgade uppgifterna. Dessutom ansvarar FPA för andra uppgifter som hör till den personuppgiftsansvarige och fungerar som kontaktpunkt för den registrerade.

Elektroniska recept och uppgifter om expediering av läkemedel lagras i det riksomfattande Receptcentret, där det på de villkor som föreskrivs i lag är tillgängliga för Kunder som anslutit sig till Recept-tjänsten. Begäran om förnyelse av recept förmedlas via Receptcentret till den aktör som patienten uppgett och som tar emot förnyelsebegäran.

Elektroniska recept förvaras i Receptcentret i 12 år efter dödsfallet eller i 120 år efter födelsen, om dödsdatumet inte är känt eller om det är fråga om ett barn som avlidit före 18 års ålder. Expedieringsanteckningar om recept förvaras i 12 år efter att giltighetstiden för receptet gått ut. Receptcentrets logguppgifter förvaras 12 år efter logghändelsen.

Utöver de allmänna leveransvillkoren för Kanta-tjänsterna följs denna tjänstebeskrivning vid leverans och användning av Recept-tjänsten. I bilagan om gemensamt personuppgiftsansvar som åtföljer förbindelsen angående kundrelationen till Kanta-tjänsterna beskrivs ansvarsområdena i samband med gemensamt personuppgiftsansvar samt

tillvägagångssätten för att tillgodose de registrerades rättigheter och fullgöra de övriga skyldigheterna som ankommer på personuppgiftsansvariga.

Recept-tjänstens funktioner

Receptcentret

Receptcentret har inget användargränssnitt som är synligt för slutanvändaren, utan Kunden använder Recept-tjänsten med sitt patientdata- eller apotekssystem som är certifierat för användning av tjänsten. Patientdata- och apotekssystemen anropar Recept-tjänsten genom att skicka meddelanden till Receptcentret. Specifikationerna som gäller Receptet beskrivs närmare på kanta.fi.

Receptcentret har följande funktioner

- tillägg till recept (apoteks- och patientdatasystem)
- makulering av recept (apoteks- och patientdatasystem)
- rättelse av recept (apoteks- och patientdatasystem)
- reservering och hävning av reservering av recept (apotekssystem)
- spärning (apotekssystem) och hävning av spärning av recept (apoteks- och patientdatasystem)
- dosdispensering och hävning av dosdispensering av recept (apotekssystem)
- specialtillståndsreservation och hävning av specialtillståndsreservation för recept (apotekssystem)
- läkemedelsexpediering (apotekssystem)
- makulering av läkemedelsexpediering (apotekssystem)
- sökning av uppgifter om recept och av läkemedelsexpedieringar (apoteks- och patientdatasystem)
- skapande av receptsammandrag (apoteks- och patientdatasystem) och patientanvisning (patientdatasystem)
- framställande av förnyelsebegäran (apoteks- och patientdatasystem).

Läkemedelsdatabasen

Med Läkemedelsdatabasen avses en databas som innehåller de uppgifter om läkemedel som behövs för att ordinera och expediera läkemedel, uppgifter om pris och ersättningsbarhet, sinsemellan utbytbara läkemedelspreparat, ersättningsgilla bassalvor och

kliniska näringspreparat samt andra grupper av preparat som angetts genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. En ny version av Läkemedelsdatabasen produceras den tredje arbetsdagen hos FPA före den 1 och 15 varje månad. Kunden kan hämta uppgifterna i Läkemedelsdatabasen via en förmedlare som Kunden väljer eller direkt från leverantören av Kanta-tjänsterna.

Tjänsten Gränsöverskridande recept

Tjänsten Gränsöverskridande recept gör det möjligt för apoteken i att expediera elektroniska recept som ordinerats i Europa i Finland och spara expedieringsuppgifterna i patientens bostadsland mellan de länder som deltar i tjänsten. I de europeiska länder som är med i tjänsten sparas expedieringsuppgifterna för ett finländskt elektroniskt recept som expedieras på apoteket i Receptcentret.

En förutsättning för expediering av läkemedel är att receptet uppfyller de krav som godkänts i Europeiska unionen eller som överenskommit mellan Europeiska unionen och medlemsstater i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och att utlämnandet sker via en nationell kontaktpunkt i Finland och mottagarlandet. I Finland är FPA nationell kontaktpunkt mellan Receptcentret, apoteken och nationella kontaktpunkter utomlands. FPA är registeransvarig för uppgifter som sparas i den nationella kontaktpunkten.

Viljeyttringstjänst

I viljeyttringstjänsten kan följande handlingar i anknytning till hanteringen av utlämnande av uppgifter lagras.

- Kanta-information om recept (patientdatasystemet)
- förbud och återkallande av förbud mot utlämnande av recept (patientdatasystemet).

Ibrukttagande av tjänsten och upphörande med användningen

Kunden tar i bruk tjänsten och upphör med användningen av tjänsten på det sätt som närmare beskrivs på webbplatsen kanta.fi.

Ibrukttagande förutsätter att

Tjänstebeskrivning
Recept-tjänsten

1.1.2026

- Kunden har godkänt de allmänna leveransvillkoren för Kanta-tjänsterna och förbundit sig att följa dem
- Kunden har godkänt denna tjänstebeskrivning och lämnat de uppgifter som behövs vid ibrukttagandet av tjänsten
- Kundens datasystem är certifierat och systemet uppfyller även i övrigt de krav som ställs i lagstiftningen.
- Kunden har vid behov genomfört ibruktagnings provet med framgång och rapporterat om det till FPA
- Kunden har fått FPAs meddelande om godkännande som användare av tjänsten.

Tjänsten kan tas i bruk omedelbart efter att Kunden fått FPAs meddelande om godkännande som användare av tjänsten. Information om ibrukttagandet av Recepttjänsten förmedlas till THL:s kodtjänst samtidigt som FPA meddelar Kunden att Kunden godkänts som användare av tjänsten.

Kunden får i enlighet med vad som separat överenskommits med FPA vid behov säkerställa att produktionsmiljön fungerar med hjälp av FPAs testfall och med iakttagande av meddelande anvisningar. Kunden svarar för användningen av testfallet samt för hanteringen av det i Kundens system och miljö. FPA beslutar om fortsatt behandling och utplåning av dessa testfall i Receptcentret.

Kunden upphör med användningen av tjänsten genom att lämna en skriftlig uppsägningsanmälan till FPA en (1) månad innan användningen upphör.

Kundens ansvar och skyldigheter

Utöver det som sägs i de allmänna leveransvillkoren för Kanta-tjänsterna svarar Kunden för att lagarna, förordningarna samt de nationella föreskrifterna och anvisningarna om ibrukttagande och användning av Kanta-tjänsterna iakttas.

På Kunden ankommer dessutom följande ansvar och skyldigheter i anslutning till Recept-tjänsten

- innehållet i recept- och expedieringsuppgifter

Läkemedelsförskrivaren ansvarar för att uppgifterna i de recept som förskrivaren lagrat i Receptcentret är korrekta och det apotek som expedierat

Tjänstebeskrivning
Recept-tjänsten

1.1.2026

läkemedlet för att de expedierings uppgifter som det lagrat i Receptcentret är korrekta. Den som lagrat en förnyelsebegäran ansvarar för att uppgifterna i den är korrekta.

- uppdatering av uppgifter enligt Läkemedelsdatabasen

Uppgifterna om läkemedel i elektroniska recept ska stämma överens med uppgifterna i Läkemedelsdatabasen. Kunden svarar för att uppgifterna enligt Läkemedelsdatabasen uppdateras i Kundens patientdata- eller apotekssystem den 1. och 15. dagen samt för uppdateringen av korrigeringsversionerna av Läkemedelsdatabasen varje månad i enlighet med vad som föreskrivs i förordningen om elektroniska recept (485/2008).

- tillgodoseende av patientens rättigheter

Kunden ansvarar i enlighet med lagen om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården (703/2023), lagen om elektroniska recept (61/2007) och FPA:s närmare anvisningar för följande uppgifter i anslutning till tillgodoseendet av patientens rättigheter

- att patienten ges en utredning om grunderna för användning av uppgifter i Receptcentret, om kunden (patienten) begär det
- att felaktiga uppgifter i Receptcentret rättas.
- att patientens begäran om kontroll av uppgifter i Receptcentret eller begäran om logguppgifter tas emot och förmedlas till FPA.

- vägledning i användningen av uppgifter i Receptcentret

Kunden ansvarar i enlighet med EU:s allmänna dataskyddsförordning och gällande nationell dataskyddslagstiftning för uppgifter i anslutning till tillgodoseendet av patientens rättigheter vid elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården.

Tjänstetillhandahållaren och apoteket ska göra upp en informationssäkerhetsplan i anslutning till informationssäkerheten och dataskyddet samt användningen av informationssystem.

Tjänstebeskrivning
Recept-tjänsten

1.1.2026

Tjänstetillhandahållarens ansvariga föreståndare och apotekaren ska se till att en informationssäkerhetsplan utarbetas och att planen följs.

Kunden ska ge sina anställda skriftliga anvisningar om behandlingen av uppgifter i Receptcentret och de tillvägagångssätt som ska iaktas därvid samt se till att personalen besitter tillräcklig sakkunskap och kompetens för behandlingen av receptuppgifter.

- uppföljning och övervakning av användningen av uppgifter i Receptcentret

Kunden ska följa och övervaka att uppgifter i Receptcentret kan läsas och behandlas av endast de som har rätt till det enligt lagen om elektroniska recept och att uppgifterna läses och behandlas på lagstadgade grunder. Kunden ska ha en dataskyddsansvarig för uppföljningen och övervakningen av behandlingen av uppgifter.

Kunden ska på eget initiativ vidta nödvändiga åtgärder om någon har läst, använt och utlämnat uppgifter i Receptcentret i strid med lagen. Patientdata- och apotekssystemen ska bilda logguppgifter enligt specifikatio-nerna för receptet om behandlingen av uppgifter som lagrats i Receptcentret. Dessa logguppgifter används i regel vid uppföljningen och övervakningen.

Kundens dataskyddsansvarige kan vid behov begära logguppgifter från FPA till den del personalen vid ifrågavarande verksamhetsenhet för social- och hälsovård eller apotek har läst eller behandlat uppgifter i Receptcentret.

Kunden ska för FPA:s räkning förvara en fullmakts- eller samtyckeshandling som undertecknats av patienten eller dennes lagliga företrädare i 12 år efter att fullmakten eller samtycket upphört. Den senaste versionen av förbudshandlingen förvaras 12 år efter dödsfallet och tidigare versioner i 12 år före det att den nya versionen utarbetats. Kunden förstör undertecknade samtyckes- och förbudsblanketter på ett datasäkert sätt när förvaringstiden löpt ut.

FPA:s ansvar och skyldigheter

Utöver det som nämns i de allmänna leveransvillkoren för Kanta-tjänsterna ankommer på FPA följande ansvar och skyldigheter i anslutning till Recepttjänsten

- att resultatet av begäran om att ett recept ska förnyas sänds till patienten via sms, om patienten har lämnat sitt mobilnummer för detta ändamål i samband med förnyelsebegäran
- produktion av sådan skriftlig patientinformation som avses i 68 § i lagen om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården.
- FPA lämnar på Kundens begäran ut logguppgifter från Receptcentret för uppföljning och övervakning av behandlingen av uppgifter till den del personalen vid ifrågavarande verksamhetsenhet för social- och hälsovård eller apotek har läst eller behandlat uppgifter i Receptcentret.
- att underhålla och dela Läkemedelsdatabasen enligt lagen om elektroniska recept så att den kan användas i Kundens recept- och expedieringsprogram

Kontaktuppgifter

- support under produktion: tekninentuki@kanta.fi, tfn 020 63 47787
- kundrelation till Kanta-tjänsterna, ibruktagande av tjänsterna och allmänna frågor: kanta@kanta.fi